

Nyílt levél a Merkur vezérigazgatójához

Újabb kamatháború — újabb próbapaper?

A gépkocsivásárlás körül évek óta tartó háború újabb szakaszhoz érkezett — derül ki az alábbi cikkből. Strassner Tibor, aki az OTP ellen a kamatos kamatok elszámolásáért indított és megnyert perrel került az érdeklődés középpontjába, most újból kivetni valót talált a gépkocsivásárláskor előlegként letett summa hozadéka és az egész rendszer körül. A kamat kevesebb, mint amennyit már egyszer elfogadtak, a költség pedig néhol több véleménye szerint a jogosnál. Az ügy pikantériája, hogy a másik oldalon most dr. Hellner Károly, a Merkur vezérigazgatója áll, aki országgyűlési képviselőként maga is az ügyfeleknek járó kamatok emelését követelte a parlamentben.

Örömmel vettem, hogy dr. Hellner Károly lett a Merkur vezérigazgatója, mert közéleti szerepléséből kitűnt: sokszor gondolkodik úgy, mint én. Amikor 1987-ben nyílt, közérdekű bejelentéssel harcot indítottam azért, hogy a gépkocsivásárlás után az elfogadhatatlan 2 százalékos kamat végre emelkedjen, akkor képviselőként 1988 nyarán interpellált a parlamentben e kérdésben. Majd 1988 nyarán fordultam az Igazságügyi Minisztériumhoz, felvetve, hogy 15 százalékos évi infláció mellett a magánszemélyek között törvényesen elszámolható kamatnak mielőbb emelkednie kell. A Merkur jelenlegi vezérigazgatója ugyanezzel a kérdéssel fél év múlva állt ki a parlament színe elé.

Előző ügyünkben sikerrel járt, interpellációja eredményeként 1989. január elsejétől egy év után már hatszázalékos kamat illeti meg a gépkocsivásárlókat. Ezt a képviselő — aki időközben a Merkur vezérigazgatója lett —, nyilván elégedetten vette tudomásul. En azonban nem. Nem tudom, készítették-e 1989-ben új formanyomtatványt már, ha nem, könnyen ellenőrizhető, hogy a régi szöveg szerint a látra szóló betétek kamatának megfizetésére vállalkoztak, pedig a látra szóló betétek kamata jelenleg nyolc százalék.

Azaz, ha nem született volna meg ez az év elején a Minisztertanács rendelete, amely a hatszázalékos, egy éven túli kamatot rendeli el, akkor 1989. január elsejétől a gépkocsivásárlók nyolcszázalékos kamatot kapnának letett pénzük után. És nem csak egy év után, hanem a befizetéstől kezdődően. Természetesen jogszabályszerű a jelenlegi helyzet, csak éppen jogérzékem berzenkedik az ellen, hogy a több évre letett összegek után jelenleg már a látra szóló betétek kamatát sem kapjuk, holott a megállapodásban így rögzítettük. A másik kérdésben az ér-

delemi intézkedés még várat magára, bár tudom, hogy remélhetőleg már csak „napok” kérdése és a magánszemélyek között elszámolható törvényes kamat emelkedni fog. Ha én lettem volna dr. Hellner Károly helyében, nem fogadtam volna el azt a választ az in-

terpellációra, hogy a bankrendszer korszerűsítésének keretében fogják majd felülvizsgálni a törvényes kamat mértékét. A bankrendszer korszerűsítésének ugyanis semmi köze nem lehet szerintem a törvényes — vagy nevezünk más néven — a késedelmi kamathoz. Ez utóbbinak szoros összefüggésben kell lennie az évi inflációval, így már 1988 év elején tíz százalék fölé kellett volna emelni.

De remélem a Merkur új vezérigazgatója helyére teszi a gépkocsivásárlást is. Már megértük (talán), hogy az értesítéseket ajánlott levélként küldik ki a gépkocsik átvételi időpontjáról és az meg is érkezik, és megérjük talán még azt is, hogy amennyiben a vevő nem jelentkezik a kocsijáért, újabb értesítést kap. Olvastam, hogy a vezérigazgató már nem tart fenn keretet, hogy személyesen jelölhessen ki arra vásárlót. Ez nagyon helyes

Bár nem tudom, hogy milyen alapon tarthatott a korábbi vezérigazgató „CS” keretet. Ezt nyilván vizsgálja majd a népi ellenőrzés, amikor a tiszszázalékos, soron kívüli keret eddigi működését a januári népfelháborodás eredményeként vizsgálat tárgyává teszi. És félek, hogy a múltbeli helyzettel még sok probléma lesz.

Nem egy, több éve várakozó gépjárművásárlótól hallottam, hogy ők a sorszám szerinti átadáson csak azt érthették: minden Magyarországra beérkező gépkocsit a sorszám szerinti besorolnak, azaz a Merkur nem lett volna joga egyetlen gépkocsit sem átadni sorszámán kívül. A tiszszázalé-

találna. De ez a megoldás épp azt jelenti, hogy az a cél, amiért a soron kívüli keretnek egyáltalán helye lehet, a visszájára fordul, és ha ilyen sorolás történik — mint ahogy tudomásom van róla, hogy a kormány felügyelete alatt álló egyik intézményben így sorsolták ki 10-20 kocsit, akkor azonnal felül kell vizsgálni a 10 százalékos, soron kívüli gépkocsijuttatásának módját és azonnal olyan megoldást kell találni, amikor ténylegesen csak a különös indokoltág esetén járhat ilyen gépkocsi.

Kitűnik ebből, hogy én inkább e keret ellen, mint mellette vagyok. De mint jogszertető ember e kerettel kapcsolatosan azt sem tudom elfogadni, ha az ilyen módon gépkocsijuttatást károsítja meg a Merkur.

Amikor a szerencsés soron kívülieket értesíti a Merkur, hogy mehetnek befizetni a teljes összegű vételárat és plusz annak tíz százalékát, akkor pénztáráblakként az OTP-t jelöli meg. Ott azonban nemcsak a 110 százalékot, hanem ennek egy ezrelékét még jutalékként is kéri. Tavaly, az év második felében többszöri levélváltásom volt e kérdésben az OTP vezérigazgatójával, aki azt bizonygatta nekem, hogy ők a pénz átvételét munkaként végzik és nem lehet elvárni, hogy e tevékenységüket ingyen lássák el. Én viszont azt bizonygattam, hogy ha munkát végeznek az átvétellel, azt kizárólag a Merkur részére végzik, így ha bármilyen követelésük fennáll ezzel kapcsolatosan, azt a Merkurtól kérik. Ezt meg is próbálták tisztázni a Merkurral — még tavaly —, de az (közlésük szerint) nem volt hajlandó a felmerülő költségeket viselni. Így most patthelyzet állt be. Ezt fel kell oldani!

Véleményem szerint azonnal intézkedni kell, hogy a továbbiakban a Merkur viselje az OTP költségeit ezekben az ügyekben. Egyben öt évre visszamenőleg minden — tiszszázalékos felárral átadott — gépkocsi vevőjének vissza kell téríteni az OTP által kikövetelt egy ezreléket. Bizom abban, hogy ez a visszafizetés megtörténik és nem válik szükségessé, hogy próbapaper nyomán kerüljön erre sor, mint annak idején a kétszázalékos kamat, kamatos kamatrészével kapcsolatban.

dr. Strassner Tibor

Készül az értékpapirtörvény

Csendes hetek

